

Playlist / Lars Korff Lofthus	s. 3
Home / Jane Birkin	s. 4
Slik blir Europa forma / Leander Djøanne	s. 5
Repetitionskurs / Lisa Him-Jensen	s. 6
Samtale med Posten / Lars Korff Lofthus	s. 9
Noko frå frysen / Lillian Samdal	s. 13
Ei kjensle av stad / Karl Ystanes	s. 15

Redigert og utgjeve av Lars Korff Lofthus 2009/2010.

© Tekstane i dette heftet kan berre attgjevast med løyve frå forfattarane.

Takk til bidragsytarane:

Leander Djøanne

Lisa Him-Jensen

Lillian Samdal

Karl Ystanes

Forside: *Poste Restante*, objekt / postkasse, papir og lerret,

Lars Korff Lofthus 2009

Heftet er ei utgjeving i samband med utstillinga *Take It Home* på Galleri Langegården, januar 2010, med stønad frå NBK vederlagsfondet og Bergen Kommune

post@larskorfflofthus.no

Playlist

12 songs, 45.7 minutes, 89.7 MB

Name	Time	Album	Artist
Home	4:53	Echoes, Silence, Patience & Grace	Foo Fighters
Home	4:52	The Very Best of Sheryl Crow	Sheryl Crow
Home	3:32	Fictions	Jane Birkin
Home	5:46	The Singles (1986-1998)	Depeche Mode
Home	3:33	25 - The Greatest Hits	Simply Red
Home	3:07	A Million In Prizes: Iggy Pop Anthol...	Iggy Pop
Home	3:18	Alan Jackson: The Greatest Hits Col...	Alan Jackson
Home	4:23	Black & White 050505	Simple Minds
Home	1:58	The Essential Jim Reeves	Jim Reeves
Home	4:15	Soul Lounge Second Edition	Donna Gardier
Home	3:28	Sweet Forgiveness	Bonnie Raitt
Home	2:46	Stormwatch (2004 Digital Remaster)	Jethro Tull

Home lyrics

Another round of interviews
 Another pointless party
 I really should be getting home
 They say that's where the heart is

The taxi driver asks me
 Where I'd like to go
 And suddenly I'm unsure
 Suddenly I just don't know

Where do I call home?
 It's where the heart is

Yes I've had a good life
 But still I can't help wondering
 If I'd gone a different road
 What would have become of me

In another universe
 Am I still living there
 A bored suburban housewife
 Slowly tearing out her heart

But can't escape her home
 It's where the heart is

(ooh ooh)

A certain taste of licorice
 The sound of jackdors in the trees
 The smell of silver polish
 Waking dormant memories

Why now after all this time
 Is it flooding back to me
 No one said come back to me
 Back where you belong

Its time that you came home
 It's where the heart is

Skinning robes and pipe smoke
 Church bells on a Sunday
 Marmelade on cold toast
 Endless summer holiday

The hay rides in the trailer
 The mad dash for the sea
 The bitter taste of failure
 The thrill of victory

I never will be home

Slik blir Europa forma

fordi den vakste seg for stor
sprengje det no fra kjerno

djupt inni midten
presse ut av sprekkane
imellom sammenpressningane

i enden tyte det ut
fyrst ørsmå bobler
sive ut rolig

endå ser dei som ser den

skjønar ikkje at den kvart augeblikk
kjem til å sprengja i véret
rakt i anletet på dei som ser på

den e stor så me lyt sjå djupt inn i detta
lyt sjå med alle augene rakt på den

innanifrå sive det ut
ei kraft som i enden
sprekke alt sammen opp

då e vi e heima
når alt slår i mot oss
rakt i anletet

slik at me ikkje lengre ser noke

Repetitionskurs

Lukta på det här.

•

Tidigt, när historien just tagit sin början.

Det var på den tiden hon trodde hennes namn rimmade med namnet på hennes bästa vän, eftersom de var bästa vänner.

Anna och Louise, Camilla och Therese, Sandra och Caroline. Namn som namn. Hur som helst, de rimmade inte. Ett av hennes tidiga misstag.

•

Fyran. Hon fick sin första nyckel. Nu var hon stor på ett helt nytt sätt.

Fortfarande samlades dammet på hyllorna mellan alla hennes saker; hennes leksaker, hennes meningslösa men betydelsefulla prydnadsföremål. Hon hade många. Det räckte inte. Miljoner triljoner ifrån att det räckte. Hon var ett bylte av längtan efter saker som ännu inte samlade damm på hyllorna. Efter doften av ny plast.

Då någon gång, i något glömt sammanhang, ljög hennes mamma, och hon märkte att hennes mamma ljög. Det hade säkert hänt tidigare, men hon hade aldrig lagt märke till det.

Det dröjde inte länge innan också det blev normalt, ännu en sak hon inte tänkte på. Men under en kort period upplevde hon den gungande känslan av att något inte är som man trodde att man visste att det var.

Om det inte gick att lita på hennes mamma, som älskade henne tvångsmässigt – och det gick inte – vad kunde hon då lita på?

En barnförbjuden tanke. Antagligen var det första gången hon fingrade på den. Frågan formulerade hon först långt senare.

•

Efter skolan, om hon inte gjorde något särskilt, gick hon tvärs över gården och ringde på hos Anna. De lekte att de var fattiga och att deras föräldrar var döda.

De turades om att bli bortrövade.

•

Lägenheten hon bodde i tills hon var nitton ligger på bottenplanet av ett hyreshus med tre våningar. Då var det vitt, nu är det mjukt gult. Tillsammans med två andra trevåningshus bildar det en hästsko. I mitten en stor gård. Där är ett par lönnträd, där är en poppel. En sträng av almar. Där är lekplatsen, nu målad i klara, starka färger; och där är gräsplanen, genomskuren av upp trampade leder, genvägar till jobb och skola och så vidare.

För tusen år sedan var det hemma. Nu är det en punkt på vägen från hennes nuvarande bostad till hennes nuvarande jobb. Hon går förbi så gott som varje dag. De som bor där har bytt ut persiennerna i fönstren. Det ger ett mer enhetligt intryck. När hon bodde där hade de olika färger. I hennes rum var de röda. Om morgonen gjorde de ljuset varmt. När hon vaknade var det som om solen, het och somrig, pressade mot glaset. Också när det var mulet. Och när det var höst.

Hon går förbi nästan varje dag och hon känner inget.

Det är som när hon känner lukten av ny plast. Inget.

Det som en gång var centrum är nu en punkt bland andra punkter. Gamla saker byts mot nya saker. Till slut betyder det som en gång betydde något inte någonting. Och snart kommer det som betyder något inte betyda någonting.

Det är inte dåligt.

Det är bara i övergångarna det är sorgligt. När det en gång blivit vardag minns hon kanske att det var smärtsamt, men hon känner inte längre hur det kändes.

•

Hem var dit hemmanyckeln gick.

Inte för att hon tänkte på det.

Så var det och det bara var så.

•

Hon läser att unga och mellanunga är mer deprimerade idag än tidigare. Hon läser att det beror på att de har för högt ställda förväntningar.

De flesta har inte förmågan, lyckan eller möjligheten att göra något av sina högt ställda

föväntningar, så de blir deprimerade.

Det kan nog vara sant.

Om de kunde falla till ro med att leva mindre ambitiösa, mer kompetenta, liv, skulle resultaträkningen vara en annan.

Det var när hon förstod att det inte fanns något som hindrade livet från att bli stort och tomt och ensamt som hon började vara glad över att det inte alltid var det.

Då hade hon med ens mycket att vara glad över.

Över det som bara är, och det som hon inte behöver vara ledsen för.

•

När hon växte ur sitt första hem och flyttade till sin första egna bostad var det många saker som slutade bara vara. Det som varit självklart var inte självklart längre.

Efter att det första ruset av självsvåldighet lagt sig, var hon själv med bruset av sina tankar.

Så blev ensamhet en faktor.

Hon hade känt sig ensam tidigare, sådär i allmänhet, men ensamheten blev extra verklig när hon faktiskt var ensam.

Och stor på ett helt nytt sätt. Igen.

Det var inget hon hade kunnat göra åt den saken.

Det är det fortfarande inte.

Och ändå var det inte så länge sedan, åtminstone känns det inte som så länge sedan, hon vaggade från byxben till bordsben till stolsben. I blöjor, med rumpan oproportionerligt stor, en ostadig och baktung människohumla, utan ansvar ens för sig själv.

Hon har egentligen inget minne av det där, men det kan inte ha varit så länge sedan.

•

Hon längtar inte tillbaka. Hon vet att det inte var bättre förr. Hon bara visste mindre.

Det är vad hon kan sakna: att inte veta så mycket. Och tro att allt ska hända. Och hoppas.

•

Det händer fortfarande att hon hoppas.

Det är inte alltid bra.

En tid hoppas hon att hem är en person.

Det visar sig naturligtvis vara ett misstag.

Naturligtvis för sent.

Men mitt i allt nu är det inte lätt att veta vad som kommer vara rätt sen.

Så är det och det bara är så.

Samtale med Posten,

Bergen 23.09.09

Lars (L): "Pip, pip...(taste, taste...)"

P: "Hvilke.."

Posten (P): "Pip...(lenge)...pip...
Velkommen til Posten og Bring.
For privatkunde; tast *en*,..."

L: "For eg trur at posten min kjem til Lofthus..."

L: "pip (tastar *ein*)".

P: "Ja, hvilket fødselsnummer har du da? Fødsels- og personnummer..."

P: "For sporing av registrerte brev og pakker: benytt posten punktum no eller tast *en*, for opbevaring av post: tast *to*, ønsker du varig eller midlertidig adresseendring: bestill dette til redusert pris på posten punktum no eller kontakt ditt lokale postkontor. For annet: tast *tre*."

L: "Eh, null sju * * *..."

L: "pip (tastar *tre*)".

P: "Ja..."

P: "Pip...(fem gonger)".

L: " * * * * *. Og eg budde på Lofthus i sommar. Så eg trur kanskje det står 5781 Lofthus eller noko."

L: "Kom an..."

P: "Skal vi se...Nå spiller nettsiden vår meg et lite puss..."

P: "...pip..(fem gonger). Det er for tiden stor pågang, men vi vil hjelpe deg så snart vi kan. Pip...(sju gonger). Det er for tiden st... Postens Kundeservice, det er Marit."

L: "Uff då."

P: "Et øyeblikk...skal vi se her. Nei den falt ut (taste, taste...). Jeg må bare koble meg inn igjen. Hva var det du sa; null syv..?"

L: "Hei dette er Lars Korff Lofthus som ringer frå B..."

L: "Personnummeret? Null sju * * *..."

P: "Ja hei hei."

P: "Ja. Og navnet ditt er..?"

L: "Hei. Kan du sjå kvafor adresse det står på meg?"

L: "Lars. Korff. Lofthus."

P: "Ja, okei. Du ligger inne med adresse Lofthus *en*".

L: "OK. Også lurer eg på; kan eg bestilla *varig* adresse-ending for *ei veke*?"

P: Nei, det er vel ikke nødvendig, kan du ikke ta en midlertidig? Da må du nesten ha en midlertidig, det blir jo veldig...tungvint. Så du slipper å betale for det, mener du?"

L: "Ja."

P: "Åja, okei det var jo...For det tar jo noen dager før den er...Nei, vet du det tør ikke jeg å si, da må jeg nesten sette deg over til de som driver med dette her. Du får høre med de. Et øyeblikk...Pip...(2 gonger)...Hallo, du snakker med Kristoffer!"

L: "Hei dette er Lars, eg er i Bergen..."

P: "Ja.."

L: "Eg lurer på: kan eg bestilla *varig* adresse-ending for *ei veke*?"

P: "Nei."

L: "Men viss eg ikkje veit..."

P: "Hvor du skal bo?"

L: "Ja.."

P: "Eh... Da har du to alternativ. Du har jo den midlertidige tjenesten. Skal du tilbake igjen, til den..."

L: "Ja, eg trur det."

P: "Til den adressen du flytter ifra.."

L: "Ja, eg er nesten sikker."

P: "Ja, eh.."

L: "For no er eg i Bergen, og på torsdag

om ei veke så skal eg vera i Berlin fram til jul.."

P: "M-hm.."

L: "Og i mellomtida så har posten min komt til foreldra mine i sommar.."

P: "Ja.."

L: "Men no er eg liksom tilbake i Bergen att, ein liten periode før eg drog."

P: "Ja, og da skal posten...?"

L: "Ja, det er *det*.."

P: "Det er det du ikke helt vet enda.."

L: "Nei. Kva foreslår du?"

P: "Jeg vil anbefale... Altså, hvis den adressen du har i Bergen, hvis det er din faste adresse og du ikke skal bort derfra, bortsett fra den turen til Berlin, så vil jeg anbefale midlertidig ettersending. Det koster endel mer, men du slipper liksom det at...det at andre får beskjed om at du har fått ny adresse. Så når du da kommer tilbake igjen, så kan det være noen kontakter som du har, som har fått beskjed om at du har fått ny adresse. Så må du gi beskjed til de at du skal ha den tilbake igjen.."

L: "Ja. Eg tenker at viss mor mi får posten, så kan ho sikkert senda den til meg i slike små bunkar av og til. Eg trur ho er litt flinkare enn dei som skal framleige leiligheita i Bergen... Så kanskje eg berre skal ha den hjå foreldra mine.."

P: "Har de den allerede i dag, kanskje?"

L: "Ja, postkassane står liksom rett ved sida av kvarandre. Så dei tek med seg posten min i same slengen som sin eigen."

P: "Åja...Ja. Nei men da kan du jo egentlig... Da kan det vere greit å ikke gjøre noenting, for å si det sånn, å bare la de ta det vidare."

L: "Ja, altså at eg berre fortset med å ha adressa.."

P: "Men er det en ettersending som pågår per idag?"

L: "Nei."

P: "Men din postadresse er..."

L: "Ja eg melde varig adresse-ending før sommaren, for eg visste ikkje heilt om eg skulle... Pluss at det er jo gratis."

P: "Ja, en måned.."

L: "Ja, så no har eg varig adresse på Lofthus, trur eg."

P: "Jeg kan jo se hva som er registrert. Men da må jeg be om ditt fødselsnummer, elleve siffer."

L: "Eh...null, sju, null * * * * * * * * * * ."

P: "M-hm, ja jeg finner deg på Lofthus.."

L: "Ja, men kanskje den berre skal få vera der då."

P: "Ja, hvis det er det som er foreldrene dine sin adresse, og all post kommer dit per idag.."

L: "Ja."

P: "Da kan det jo være like greit, for å si det sånn, for da kan jo de bare sende en bunke til deg, som du sier."

L: "Ja."

P: "For ellers så må du jo..."

L: "Ja for det er ikkje vits i å... Kor lang tid tek det dersom eg bestiller endring *no*... Så tek det jo nokon dagar før det blir aktivert, og då har jo eg nesten reist."

P: "Ja, for å si det sånn da, nå sliter vi veldig på nettet hvis du gjør det der... Da hadde du hatt fire dager på deg, sant, så da blir det iallefall onsdag. Kanskje du ville klart å fått den operativ. Sender du på blankett, så ville det tatt enda lenger tid. Så den hadde nok ikke tredd i kraft før du var reist."

L: "Nei, men då berre... Då berre har eg det slik som eg har det no, eg. Så kan eg heller... Viss eg finn ut kor eg skal bu etter jul, så kan eg jo berre..."

P: "Så tar du bare en adresse-ending da. Og så da fra Lofthus. Skal vi se, jeg skal bare sjekke..."

L: "Men eg kan ikkje få posten min ettersendt til Berlin, kan eg vel?"

P: "Jo."

L: "Kostar det pengar?"

P: "Ja."

L: "Kva ville det ha kosta då, å få posten sin til Berlin i tre månader?"

P: "Ja... Da ville jeg iallefall bare ta midlertidig. Sekshundre og åttifem."

L: "OK, men då får ikkje kontaktane mine beskjed om at eg har flytta, sant?"

P: "Nei da bare ettersender vi fortløpende

det som kommer, så det blir ikkje gitt noen beskjed eller noenting, så når den ettersendingsperioden går ut da, så er du tilbake igjen på Lofthus.”

L: “Ja, OK.”

P: “M-hm..”

L: “Kanskje eg kal gjera det. Men då må eg...kva, seks hundre og?”

P: “Eh...seks hundre og åttifem. Det er sekshundre og seksti hvis du gjør det på nett, men det sliter vi litt med akkurat nå. Den nye exploreren som er lagt ut går ikke sammen med vår...”

L: “OK, så det er billigare å gjera det på telefon?”

P: “På telefon får du dessverre ikke tatt det. Så det er enten på nettet eller så må du innom postkontor eller post-i-butikk.”

L: “Ja, OK. Kor lang tid tek det før det blir aktivert, viss eg gjer det neste veke?”

P: “Eh... På blankett så blir det vel i slutten av uka, hvis du gjør det på mandag. Det er ca. seks dagers bestillingstid på blankett. Totalt...”

L: “Veit du korleis det er med aviser og slikt? Viss eg abonnerer på ei lokalavis. Kan dei vera villig til å senda den til...”

P: “Noen gjør det... Men det må du nesten høre med de om.”

L: “men dersom eg ikkje gjev beskjed til dei, og dei sender den til mi vanlege adresse, vil posten senda den vidare då? Gratis...eller inni den pakken, liksom?”

P: “Det går jo inn i den pakken, ja, for... Det er sånn lokalavis uten navn på eller... regner jeg med.”

L: “Nei eg trur det er namnet mitt på den, nemleg.”

P: “Ja, da vil den bli ettersendt, ja.”

L: “Men viss det ikkje er namnet mitt på den då?”

P: “Eh, det skal jo... Bare heng med lit-tegrann! Da er jeg litt usikker, for... bare et lite øyeblik, du (blir borte)..

...ja hallo?”

L: “hallo.”

P: “Joda, den skal bli ettersendt den også.”

L: “OK”

P: “M-hm...sånn at du får den..”

L: “Ja, men eg tenker meg litt om, eg. Og så går eg eventuelt på postkontoret og fyller ut ein slik blankett eller noko.”

P: “jah.”

L: “Eller så gjer eg ingenting.”

P: “Eller så gjør du ingenting. Nei, det ser du.”

L: “OK, takk for hjelpa.”

P: “Jo, versågod!”

L: “Hadet!”

P: “hadet!”

Noko frå frysen

Frukost klokka ni
middag klokka eitt
kaffi klokka seks
Dei fyl etter deg
held fylgje med deg
du held fylgje med dei og fyl etter dei

Eg tilpassar meg etter måltida. Eg må ete når dei andre et. På den måten veit eg og kortid eg skal ete neste gong. Det er ikkje noko å lure på, treng ikkje planlegge så mykje då når eg veit at det vert mat uansett. Det er berre å finne ut kva ein skal ha og så lage det.

Det er noko godt med det visse måltidet. Og kvilestunda framfor fjernsynet anten det er nyheiter eller innhaldsskrale tv-magasin rundt kaffitid. Vi sit no der alle saman, med ein kaffikopp og eit fat med eit par skiver gjerne med ein kombinasjon av salt og søtt pålegg. Evt berre salt pålegg, men i fylgje av ein skillingsbolle eller anna gjærbakst henta frå frysen og tint i ovnen. Eit resultat av ei felles forståing mellom meg og mamma som seier at det hadde vore godt med noko søtt til kaffi. Noko frå frysen.

Det byrjar gjerne med at mamma spør meg om kva eg vil ha til kaffi. Då må jo eg svare. Og eg veit at ho spør meg fordi ho godt kunne tenkje seg noko frå frysen sjølv men ikkje syns ho kan gjere dette heilt på eigahand for ho let det gjerne vere om eg til dømes skulle seie, -nei, berre skiver er fint.

Luven går liksom litt ut av forventninga om dagens kvilestund før neste arbeidsøkt i geiteflore. Det er så godt å belønne seg litt med dei små stundene. Og dette kjenner jo eg på sjølv difor seier eg ofte ja, det hadde vore godt med ein skillingsbolle. Dei er så gode når dei har vore i frysen og vert tinte i ovnen. Spesielt når ein er litt svolten eller berre treng den kaffistunda for å greie vakne att. Og så er vi einige.

På garden er måltida lik arbeidspause. Dei losar deg gjennom dagen og binder dagen saman. Frukosten er ikkje mindre viktig enn kaffipausen klokka seks, men den er litt meir bevegeleg når det gjeld plassering. Det som er visst med frukosten er at den finn stad etter dagens fyste av to florsstell. Og dersom alle er heime den dagen kan tida rundt frukostbordet dra ut såpass lenge at det er tid for å byrje tenkje på middag.

For den må vere klar til det høver med ein ny arbeidspause, og den kan ikkje vere for seint på dag for då vert det for få timar mellom middag og kaffi. Og desse timane høver godt for å få gjort noko ute. Slik at når kaffistunda kjem og ein veit at neste florsstell ventar like etter, så skal ein kunne kjenne at ein har fått gjort noko anna enn berre å gå i floren og lage mat den dagen. Difor altså, er det bra med tidleg middag. Og faktisk så er vi alle svoltne når klokka er blitt eitt.

Mamma er den som passar på at det alltid er brød i brødskuffa. Og til alt hell og mi store glede er ein dag utan heimelaga brød i fylgje henne, ikkje ein fullverdig dag. Kjøpebrød sit jo berre ikkje i magen. Det betyr at mamma bakar med jamne mellomrom fire brød, deler kvart brød i to og legg i frysen. Kvar kveld dreg ho ut fjerde skuffa til høgere for komfyren for å berekne om det er nok til frukost eller om ho må ned i frysen etter meir. Om så er tilfelle går ho ned i kjellaren og opnar ein av fleire frysar, tek opp eit halvt brød, går opp og legg det i den vesle frysen på vaskerommet like ved kjøkkenet over natta. Om morgonen hentar ho ut brødet frå frysen på vaskerommet og legg det i steikeovnen for tining. 100 grader i steikepose den tida dagens fyste florsstell tek. Perfekt.

Nokon ting heng litt att frå den tid då det var vanleg å handle ein gong i veka. Eller bestille varer på tunet kvar fredag. Som til dømes kvifor ein handlar ti liter mjølk om gongen. Det er jo eigentleg veldig smart å handle ein gong i veka. Med den skikken forsvann alt som gjaldt evne til planlegging. Dessutan visste ein då omtrent kva ein hadde i huset til ei kvar tid for medan ein skreiv handleliste gjekk ein gjennom skåp og skuffer for å sjå kva ein mangla. Om ein oversåg noko då, ja så måtte ein jo greie seg utan ei heil veke. Mi etterkvart ikkje-eksisterande evne til å sjå føre meg kva ein skal lage til middag - neste dag, er eit døme på denne utviklinga. Når kvelden kjem og mamma spør meg, kva skal vi ha til middag i morgon? Ja, så må eg svare. Ho spør meg fordi ho syns godt ho kan få litt avlastning på nett dette å finne ut kva ein skal ha til middag. Og atter ein gong spelar frysen inn. Det ein skal ha til middag dagen etter, ligg jo i frysen. Og då må det opp av frysen tidsnok til at det rekk å tine innan ein skal byrje lage middag. Og i og med at dette skal skje allereie i løpet av morgonen så held det jo ikkje å ta opp det ein skal ha frå frysen same dag. I allefall ikkje viss det er kjøt det er snakk om. Kanskje til nøden fisk. Då er det i såfall nok å få avklart at vi skal ha fisk, slik at ein veit at det held å gå i frysen om morgonen.

Eg vil prøve meg med at, ja men eg ordnar noko eg. Grønsaker eller noko. Så lenge vi har poteter til er det vel bra? Men så må ein jo få brukt det som ligg i frysen og. Det ville vere synd om noko vart for gammalt. Skal vi ha kjøt då? Nei, no hadde vi jo kjøt igår og idag og. Det får bli fisk. Det kan jo aldri bli for mykje fisk eigentleg.

Ei kjensle av stad

Midt på Hardangerfjorden passerer ein snøggbåt den rette lina mellom Ålvik og Herand på kvar sine sider av fjorden. I det same tenkjer ein av passasjerane "der var eg heime. Nett no tok båten meg frå resten av verda, og inn i heimstaden min". Kor heim går det an å kome?

Spørsmålet er kva gjer Heim til Heim? Å bla seg gjennom dei geografiske kognitive laga for å finne heim, er som å skrelle ein lauk. Stoppar du ikkje i tide, endar du opp i ingenting. Denne subjektive teksten handlar om det.

Geografifaget har lenge arbeidd med omgrepet "stad". Jamvel kor konkret det kan verke på papiret, har dette fenomenet ein tendens til å vere verre å fange enn ein har trudd, og det vert meir problematisk å definere dess meir ein studerer det. Einaste sikre er at ordet "stad" berre eksisterer inne i hovuda våre. Ein stad er noko så godt og gammalt som ein ide. I røynda løyser stadene seg opp i eit uendeleg og samanhengande landskap som vekslar mellom urbane trekk og hav og is. På dette viset gjev det meining å snakke om Sørpolen som ein stad, sjølv om dette er eit enormt landområde. Sameleis er den romlege storleiken

"heimstad", eit subjektivt opplevd stykke land, større eller mindre, alt etter om ein snakkar tette eller lause relasjonar. Logikken er at vi har langt fleire relasjonar til heimstaden enn til Sørpolen.

Vi snakkar altså om geografiske nivå knytte til personlege, erfaringsbaserte kognitive kategoriar. Vi føler ulikt for ulike geografiske nivå, og verktya vi nyttar for å identifisere oss med landskapet vi til ei kvar tid omgjev oss med, er erfarte personlege og sosiale kjensler og gradering av tilknytting til stadene. Langt inne finn vi heimen, som kan vere ein bygard, eit bustadhus eller eit gardstun. Deretter graderer vi relasjonane våre oppover i nivåa, til kva lands- eller verdsdel vi kjem frå og føler at vi høyrer heime i.

Kinesarar

Ein annan, og på sett og vis meir komplisert måte å definere kva som er heime, er å setje opp avstandsmarkørar til "dei andre", både stadene og folka. Om vi startar på eit makronivå, så kan vi sjå på korleis vi kan putte eit heilt folkeslag (sic!) i sekkar. Vi snakkar om Indarar, Kinesarar og Danskar. Ved å beskrive dei andre, beskriv vi oss sjølve. Dette gjeld også på individnivå. Ulikgjerung er eit verkty for å halde heimen unik. Vi set opp skilnader; mellom austlendingar og

vestlendingar, mellom bønder og industriarbeidarar, ja til og med mellom folk som bur på kvar si side av fjorden. Vi ser ikkje alltid at graden av parodi er omvendt proporsjonal med geografisk nivå, altså at det er akseptert å referere til at ulik religiøs praksis er ein markør, men det er ikkje like lett å kome unna med å seie at det er ein skilnad mellom folk i Kinsarvik og Lofthus. Det er også vanleg å seie at ein vil bu i byen for der er det så mange forskjellige folk. Men dei forskjellige folka kan fort verte moderne kulissar ein ikkje nyttar i sosiale relasjonar, medan ein held seg med jamaldringar med nokolunde same alder og yrkesval. Slik freistar vi å isolere staden "heim". Vi har konkrete krav til kva landskap, sosiale kvalitetar og velferds- og underhaldningstenester som skal finnast på det vi skal ha som heimstad.

EG DREG HEIM

Ut frå desse verktya kjem eg i det følgjande til å definere min eigen heimstad. Då set eg fyrst opp dei verkeleg store kriteria. Vi tek utgangspunkt i at eg svevar rundt i det uendelege verdsrommet. Så får eg beskjed om å dra heim, og at eg samstundes må gjere greie for dei vala eg gjer på heimferda. Starten går på det største geografiske nivået, og ferda går no innover, eller nedover, lag for lag, heilt til eg kjem heim: Eg høyrer heime på Tellus, jorda, planeten i Mjølkevegen. Så skal vi til den nordlege halvkula, og eg er attpåtil så privilegert at eg skal til den vestlege verda, og til Europa. Blant verdsdelane vi har delt verda i, føler eg meg mest heime i Europa. Vidare vil eg seie at eg opplever velferdsstaden Noreg som eit godt land å bu i. Passet mitt er raudt og den romlege dimensjonen som dette passet gjev meg, går frå Lista i sør til Nordkapp i nord. Vidare føler eg at eg må bu på ein stad det vatnet renn vestover, det vil seie vest for vasskiljet i Langfjella. Då sit vi att med

Vestlandet i Noreg. På Vestlandet kunne eg nok hamna fleire stader, men basert på at eg er eg, så må eg til ein stad med fjord og fjell, og når båten som eg tek frå Vestlandshovudstaden Bergen køyrer over den rette lina mellom Herand og Ålvik, så er eg heime. Konkret så går grensene mine på følgjande stader: I vest: den usynlege lina over fjorden. I sør: Dette er spesielt, for eg får ei førevarsling om at heim nærmar seg ved E134 i svingane nedover mot Vinje, der ein ser fjella hope seg opp i vest og granskogen tynnast. Men heimkjensla slår ikkje inn før flyene over Haukelivegen. Nord-aust: ein kunne tru det var når eg køyrer ut av Geilo, men det er ved vasskiljet ved Dyranut og vegen nedover der ein ser blåne bak blåne og som regel eit bulder av mørke skyer.

Dette er dei ytre rammene for heimen min. Deretter har eg mine egne finslipne vilkår for kor sterkare heime eg er. Innst i lauken finn eg Ystanes og gnr.bnr. 142,11. Heimare kjem eg ikkje.

www.larskorffloftthaus.no